

Üniversite : İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü : Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Kamu Hukuku
Program : Kamu Hukuku
Tez Danışmanı : Prof. Dr. Durmuş Tezcan
Tez Türü ve Tarihi : Doktora – Ocak 2021

ÖZET

MASUMİYET KARİNESİNİ GENİŞLETEN BİR İLKE OLARAK LEKELENMEME HAKKI

Atilla Tanrıvermiş

Masumiyet karinesi, adil yargılanma hakkının tam da merkezinde yer alan bir kavramdır. İnsan hakları, insanlığın ortaya çıkışından bu yana büyük gelişim ve değişimler göstermiş olup, bu süreç insanlık var olduğu sürece devam edecektir. Lekelenmeme hakkının, masumiyet karinesi içerisinde gelişimi ve karineyi genişletmesi, insan hakları kavramının dinamikliğinin bir sonucudur. Masumiyet karinesi ve lekelenmeme hakkı sanığa, kusuru ispat edilmeden önce suçlu gibi muamele görmesini önleyen, dokunulmaz, anayasal bir hak olması yönüyle mahkemelerin tarafsızlığı garantisini verir ve kişi, suçlu olduğu mahkeme hükmüyle kesinleşmeden hiçbir şekilde suçlu olarak nitelendirilemez. Günümüzün gelişen kitle iletişim araçlarının araçlarının çokluğu ve çeşitliliği ile sosyal medya kullanımı göz önüne alındığında, lekelenmeme hakkı korumasının kurumsallaştırılamamasının çok olumsuz sonuçlar doğuracağı açıktır.

Tez çalışmamızda üç bölüm başlığı altında konuyu ele aldık. Birince bölümde, kavramlarla ilgili genel açıklamalar yaparken bazı bağlantılı haklarla çatışma ve dengelenmesi hakkında bilgiler verdik. İkinci bölümde, kavramların özel hukuk ve kamu hukuk kapsamında korunması, bazı ceza muhakemesi kurumları ile ilişkisi ve suçluluk karineleri ile ilişkisi hakkında bilgiler verdik. Üçüncü bölümde, hazırlık soruşturmasının yürütülmesi, Cumhuriyet savcılığı işlemleri ve CMK m.158/6 düzenlemesi ile getirilen soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar verilmesi konularını işledik.

ANAHTAR KELİMELELER: Masumiyet Karinesi, Lekelenmeme Hakkı, İnsan Onuru, Basın Özgürlüğü, Hazırlık Soruşturmasının Yürütülmesi, CMK m.158/6 düzenlemesi

University : Istanbul Kültür University
Institute : Institute of Graduate Studies
Department : Public Law
Program : Public Law
Supervisor : Prof. Dr. Durmuş Tezcan
Degree Awarded and Date : Doctorate – January 2021

ABSTRACT

**THE RIGHT NOT TO BE LABELLED AS A CRIMINAL AS A NOTION
THAT EXPANDS PRESUMPTION OF INNOCENCE**

Atila Tanrıvermiş

Presumption of innocence is a notion that stands right at the centre of right to fair trial. Human being rights have shown a great improvement and change since the existence of the human being. This process will go on forever. The right not to be labelled as a criminal is a result of human being rights dynamics, which is inside the presumption of innocence and improvement of presumption. Presumption of innocence and the right not be labelled as a criminal prevents the defended to be seen as a criminal before his flaw is proved, gives the guaranty that the courts are objective because of being an untouchable constitutional right, and the person can never be seen as a criminal before it is made by the final decision of the court. Considering the fact that using a great deal of many and different media and social media, not to institutionalise the right not to be labelled as a criminal will create many negative consequences.

We discussed the subject in three parts in our thesis study. In part one, we made general statement about the notion and gave information about some relative rights of conflict and balancing. In part two, we gave some information about the protection of notions in the frame of private and public law the relation with some penal courts and the relation with the presumption of guilt. In part three, we studied the subjects of execution of preliminary inquiry, public prosecution proceedings and the decision that not to investigation as a result of regulation of Criminal Procedure Law article 158/6.

KEY WORDS: Presumption of Innocence, The Right Not To Be Labelled As A Criminal, Human Dignity, Press Freedom, Subjects Of Execution Of Preliminary Inquiry, Regulation of Criminal Procedure Law article 158/6.